

RAISIO LUMPARLA

Historiallisen ajan kylätontin koekaivaus 2.– 4.12.2019

**Oy Sigillum Ab
Hanna-Maria Pellinen**

TIIVISTELMÄ

Lumparlan tontin tutkiminen tuli ajankohtaiseksi, koska sen läpi on suunniteltu E18 Turun kehätien parantamiseen liittyvä eritasoliittymän rampin linjaus. Koska tonttialue on laaja ja pelkästään sen vanhemman osan kaivauspinta-alaksi tulisi noin 1500 m², haluttiin ensin koekaivauksilla varmistaa kohteen luonne ja kulttuurikerroksien paksuus ja ajoitus. Varsinais-Suomen ELY-keskus tilasi tutkimukset Oy Sigillum Ab:lta, ja vastuullisena arkeologina toimi FM Hanna-Maria Pellinen, mittausvastaavana FM Markus Kivistö. Kenttätutkimukset tehtiin koneellisesti 2.–4.12.2019 kaivauttamalla alueelle kolme yhteensä 67 m² kokoista koeojaa. Koeojista ei paljastunut lainkaan vanhempia kivijalkoja, mutta koko alueella on huomuksen alla kulttuurikerros, joka koostuu purkujätekerroksista, täyttömaaksi tuodusta hiekasta sekä varsinaisista kulttuurikerrostumista, jotka ulottuvat puolesta metristä noin 90 cm syvyyteen. Mielenkiintoisin kulttuurikerros havaittiin viimeisen päärakennuksen vierustalla, jossa on pohjimmaisena ennen vanhalta peltosavelta vaikuttanutta kerrosta erittäin tumma, puusilpun ja lannansekainen kerros, jossa on siis säilynyt myös orgaanista ainesta. Löytöjen perusteella kerrostuma voisi ajoittua 1800-lukua hieman vanhemmaksikin. Tontin pohjoispuolisesta koeojasta löytyi kulttuurikerroksen alta yksi puupaalu, jonka funktio ja ajoitus jäivät toistaiseksi avoimeksi. Tontin rakennusvaiheet eivät koekaivauksen perusteella ainkaan tutkitulla alueella ulotu keskiaikaan, mutta mielenkiintoiseksi kohteen tekee mahdollisesti orgaanista ainesta säilyttänyt 1700-luvun kerrostuma.

Kansikuva: SKDG201910:1 Lumparlan talon viimeisimmän päärakennuksen paikka, josta erottuu kuistin betoniperusta, taustalla Turku–Naantali -kehätie.

ARKISTO- JA REKISTERITIEDOT

Raisio Lumparla

Kohteen nimi: Lumparla

Kunta: Raisio

Kaupunginosa: Vaisaari

Kiinteistötunnukset: .680-432-2-39 ja .680-432-2-40

Tutkimuslaitos: Oy Sigillum Ab

Tutkija: FM Hanna-Maria Pellinen

Kenttäyöaika: 2.–4.12.2019

Tutkitun alueen laajuus: 67 m²

Tutkimuksen laatu: Koekaivaus

Digitaaliset valokuvat: SKDG201910:1-60

Talletetut löydöt: Löytöjä ei ole toistaiseksi arkistoitu.

Tutkimushistoria:

Vasko, Tiina 2015. Naantali-Raisio. E 18 Turun kehätien parantaminen välillä Naantali-Raisio. Suunnittelualueen arkeologinen inventointi 2015. Oy Sigillum Ab.

Pellinen, Hanna-Maria 2018. Raision keskustan inventointi. Oy Sigillum Ab.

Kohteen koordinaatit:

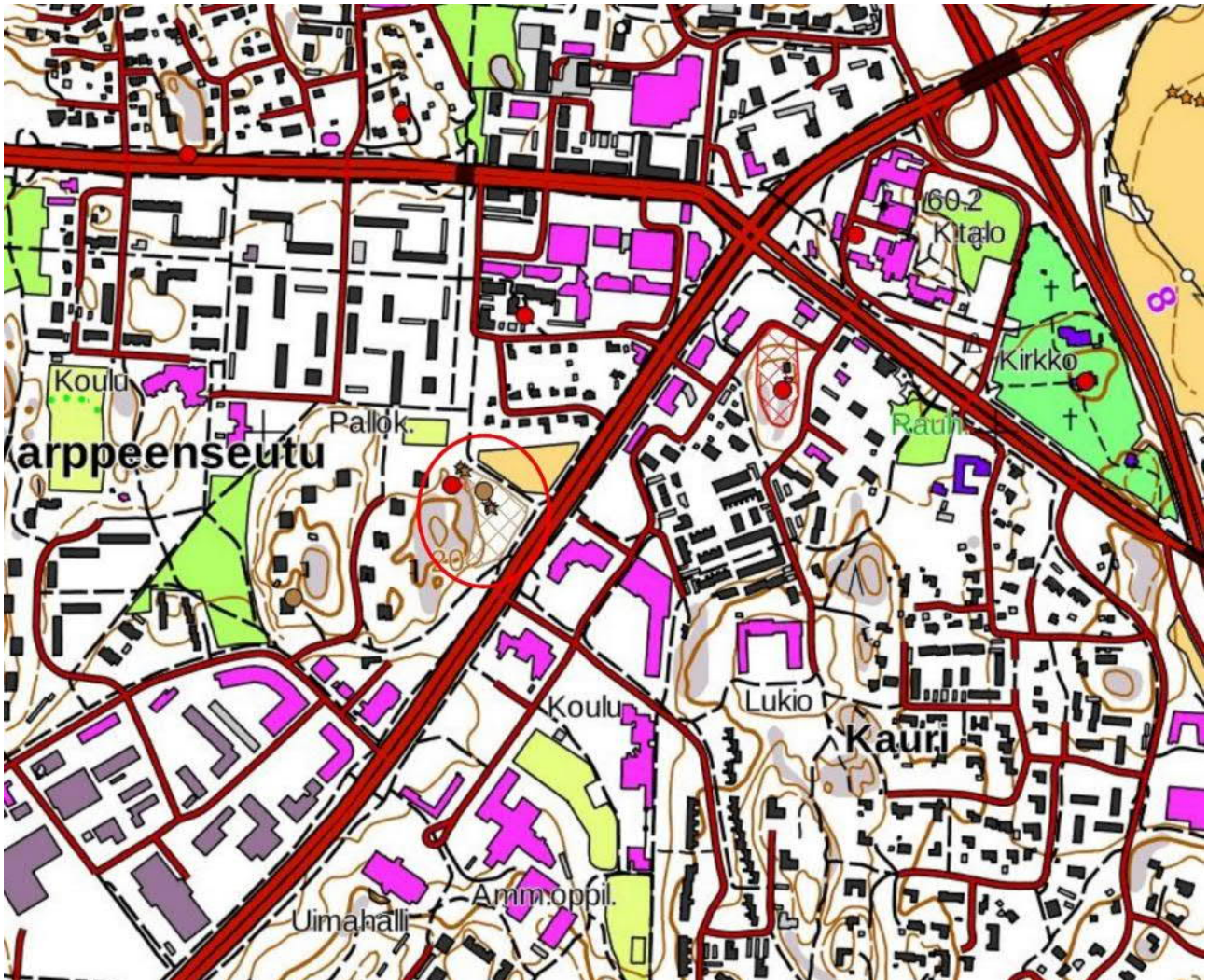
Kohteen keskikoordinaatit: ETRS-TM35FIN P: 6714920 I: 234300 (ETRS-TM35FIN), Z: n. 15 m mpy

Liitteet: Luettelo digitaalikuvista, kuvat, yksikköluettelo ja kartat

Alkuperäinen raportti: Oy Sigillum Ab:n arkisto

Kopiot: Museovirasto, Turun museokeskus, Varsinais-Suomen ELY-keskus, Raision museo

PERUSKARTTAOTE

Lumparlan sijainti peruskartalla ympyröity, punainen piste kuppikallio. (Karttaote: <https://kartta.museo-verkko.fi/>)

Sisällys

TIIVISTELMÄ.....	2
ARKISTO- JA REKISTERITIEDOT.....	3
PERUSKARTTAOTE.....	4
JOHDANTO.....	6
TUTKIMUSALUEEN SIJAINTI JA HISTORIA.....	6
TUTKIMUSMENETELMÄT JA HAVAINNOT.....	10
YHTEENVETO.....	8
LIITE 1: LUETTELO DIGITAALIKUVISTA.....	9
LIITE 2: DIGITAALIKUVAT.....	12
LIITE 3: YKSIKÖLUETTELO.....	19
LIITE 4: KARTAT.....	30

JOHDANTO

Lumparlan tontin tutkiminen tuli ajankohtaiseksi, koska sen läpi on suunniteltu E18 Turun kehätien parantamiseen liittyvä eritasoliittymän rampin linjaus. Koska tonttialue on laaja ja pelkästään sen vanhemman osan kaivauspinta-alaksi tulisi noin 1500 m², haluttiin ensin koekaivauksilla varmistaa kohteen luonne ja kulttuurikerroksien paksuus ja ajoitus. Varsinais-Suomen ELY-keskus tilasi tutkimukset Oy Sigillum Ab:lta, ja vastuullisena arkeologina toimi FM Hanna-Maria Pellinen, mittausvastaavana FM Markus Kivistö. Kenttätutkimukset tehtiin koneellisesti 2.–4.12.2019 kaivauttamalla alueelle kolme koeojaa. Kaivutyön suoritti Siipola Oy. Kaivuvaiheessa satanut pieni lumipeite pintamaassa ei haitannut tutkimuksia, koska maa ei ollut roudassa ja näkyvyys oli muutenkin hyvä.

TUTKIMUSALUEEN SIJAINTI JA HISTORIA

Lumparlan yksinäistalon tontti sijaitsee Raision keskiaikaisesta kirkosta noin kilometrin päässä länsilounaaseen. Lumparla on kuulunut Vaisaaren kylään, joka on sijainnut saman mäkialueen lounaispuolella, jonka itäreunassa Lumparlan tontti sijaitsee. Vaisaaren kylän Lumparlan talo tunnetaan jo 1400-luvun alun asiakirjasta ja itse kylä periytynee viimeistään 1200-luvun lopulle. Jo vanhimmista kartoissa Lumparla sijaitsee yksinäistalona nykyisen Sorolaistenmäen koillispuolen reunalla. Isojaon konseptissa vuodelta 1794 on kuitenkin esitetty mielenkiintoinen piirros, jossa Vaisaaren kahden talon tontin väliin jää tyhjä tontti, johon on piirretty asuinrakennukseksi tulkittava talo. Ei ole tyypillistä, että kylissä tuohon aikaan jäi kahden tontin väliin tyhjä alue, vaan ne olivat lähes säännönmukaisesti kiinni toisistaan ennen isojaon jälkeistä ryhmäkyläiden hajauttamista. Vaisaaresta ei kuitenkaan ole varsinaista siirtokarttaa olemassa, mutta on mahdollista, että Lumparla on aiemmin sijainnut tässä kahden tontin välissä ja siirretty vuoteen 1794 mennessä yksinäistaloksi. Lumparlan yksinäistalon tontti autioitui 1960-luvun jälkeen, mutta siellä on edelleen havaittavissa runsaasti rakennuksen pohjia. Itse Vaisaaren kylän tontti on puolestaan tuhoutunut uudisrakentamisessa viimeistään 2000-luvun aikana.

Lumparlan tontti paikannettiin ensimmäisen kerran vuoden 2015 inventoinnissa. Vuonna 2018 Raision keskustan inventoinnin yhteydessä tontille ja sen itäpuoliselle pellolle kaivettiin koekuoppia ja peltoa pintapoimittiin. Koekuopissa ei tuolloin havaittu rakenteita, tonttimaalla puolestaan käsinkaivulla ei kunnolla päässyt läpi paksuista maamassoista, kivikoista ja juurakoista muutoin kuin tontin reuna-alueilla.

TUTKIMUSMENETELMÄT JA HAVAINNOT

Suunnitelman mukaisesti tonttimaalle kaivettiin kolme koeojaa, jotka olivat suunnilleen käytetyn kaivinkoneen kauhan levyisiä (eli max 110 cm) ja joiden pituudet olivat koeojasta 1 alkaen 16, 15,5 ja 17 metriä. Koeojan paikkojen sijainnit maastossa pyrittiin valitsemaan edustavasti, ja ne sijoitettiin vanhimman tunnetun tonttimaan kohdalle sekä kuppikallion alle. Ojien tarkempi sijoittelu ja suunta riippuivat puustosta, koska aluetta ei tässä vaiheessa ollut vielä lainkaan raivattu.

Yksityiskohta Vaisaaren isojakokartan konseptista vuodelta 1794. Karttaan on ympyröity punaisella "ylimääräinen" asuinrakennus tonttien A ja B välissä sekä Lumparlan tunnettu sijainti eli C-tontti. Maanmittauslaitos.

Koeoja 1 kaivettiin kuppikallion pohjoispuolelle, alkaen mahdollisimman läheltä kalliota ja päättyen maanpinnalla näkyvän kivijalan sisälle. Humuksen alta paljastui mullan- ja hiekansekainen, savinen kulttuurikerros, joka oli paksuimmillaan ojan eteläpuolella, kivijalan ulkopuolella (85-90 cm) ja oheni kivijalan sisäpuolella 80 cm:stä ojan pohjoispään 50 cm:iin. Kulttuurikerroksessa oli rakennuksen pohjan ulkopuolella eli eteläpuolella tiilimurskakeskitelmä, mitä ilmeisimmin paikalle levinnyttä purkujätettä savuhormista tai tiiliuunista. Rakennuksen sisäpuolella havaittiin kaksi kookkaampaa kiveä, joiden välissä oli tiiltä ja pienempiä kiviä. Kulttuurikerroksen alta tuli vastaan harmaa savimaa. Aivan ojan eteläpäässä, sen kaakkoisnurkassa löytyi kulttuurikerroksen alapuolelta katkennut ja hyvin laho paalu. Paalun halkaisija oli noin 20 cm ja säilynyt pituus noin 30 cm.

Ojan pohjoispäässä mahdollisesti vielä puretun rakennuksen sisäpuolella tuli vastaan komposti, jonka nuorin aineisto oli 1900-luvun ensimmäiseltä puoliskolta ja vanhempi aineistoon ei ollut 1800-lukua vanhempaa. Komposti sisälsi mm. pullolasia ja muutaman ehjänkin mehu- ja apteekkipullon, pienen soikean silmälasin linssin, fajanssiastian palasia, nahkakien jäännökset ja vyönsoljen, jossa oli vielä nahkaa kiinni. Näiltä paikkeilta kaivinkone nosti myös esiin pienen tahkokiven. Löytöjä ei ole tässä vaiheessa vielä arkistoitu, koska talletettävien löytöjen valinta kannattaa tehdä lopullisen kaivauksen jälkeen. Koeojien löydöistä – pääosin siis tästä kompostiaineistosta – on kuitenkin kuvia kuvallitteessa.

Koeoja 2 tehtiin viimeisimmän päärakennuksen ja kallion väliin. Siinä oli koko matkalta noin 15-20 cm multaista maata, jonka seassa oli hiekkaraitoja. Tämän alla tuli vastaan noin 40 cm paksuinen hiekkatäyttö, jota oli tuotu paikalle 2-3 vaiheessa. Sen alapuolella oli mullansekainen tumma savimaa, jossa tuli päärakennuksen puoleisessa päässä esiin hyvin musta maaläikkä, joka kuitenkin katkesi päärakennuksen ulkopuolella sen perustuskuoppaan. Kulttuurikerrosten alla vastaan tuli harmaa savimaa.

Koeoja 3 kaivettiin viimeisimmän päärakennuksen eteläpuolelle ja jonkin matkaa sen perustan ohi kohti rinnettä. Humuksen alla oli kallionpuoleisessa päässä runsaasti kiviä ja tiiltä. Muutoin ojassa oli 10-20 cm paksuinen hiekkansekainen multakerros. Tämän alla oli vastavainlainen täyttöhiekkakerros kuin koeojassa 2. Kallio tuli vastaan paikoin jo 50-60 cm syvyydessä, mutta etenkin itäpuolella oli hiekan alla hyvin tummaa, puusilpun sekaista lika- maata, joka haisi lannalle. Ojan itäpäässä vastaan tuli maan alle hautautunutta kivijalkaa, joka näyttäisi liittyvän päärakennuksen aiemmin purettuun jatko-osaan. Alimpana tässäkin ojassa oli harmaa savikerros.

YHTEENVETO

Lumparlan talo on 1800-1900-luvuilla muodostunut miespihasta, sen pohjoispuolella sijaitsevista ulkorakennuksista sekä eteläpuolella olleesta navetasta, kellarista ja ulkorakennuksista. Jopa kallion päälle on rakennettu: siellä on ollut kaksi aittaa sekä jonkinlainen betoni- seinällä rajattu kalliopainaukseen tehty vesiallas. Kartta-aineiston mukaan 1700-luvun lopulla rakennuksia on ollut ainakin viimeisimmän päärakennuksen ympäristön kumpareen alueella. Koeojista ei paljastunut lainkaan vanhempia kivijalkoja, mutta koko alueella on humuksen alla kulttuurikerros, joka koostuu purkujätekerroksista, täyttömaaksi tuodusta hiekasta sekä varsinaisista kulttuurikerrostumista, jotka ulottuvat puolesta metristä noin 90 cm syvyyteen. Mielenkiintoisin kulttuurikerros havaittiin viimeisen päärakennuksen vierustalla, jossa on pohjimmaisena ennen vanhalta peltosavelta vaikuttanutta kerrosta erittäin tumma, puusilpun ja lannansekainen kerros, jossa on siis säilynyt myös orgaanista ainesta. Löytöjen perusteella kerrostuma voisi ajoittua 1800-lukua hieman vanhemmaksikin. Tontin pohjoispuolisesta koeojasta löytyi kulttuurikerroksen alta yksi puupaalu, jonka funktio ja ajoitus jäivät toistaiseksi avoimeksi. Tontin rakennusvaiheet eivät koekaivauksen perusteella ainkaan tutkitulla alueella ulotu keskiaikaan, mutta mielenkiintoiseksi kohteen tekee mahdollisesti orgaanista ainesta säilyttänyt 1700-luvun kerrostuma.

Turussa 22.3.2020

Hanna-Maria Pellinen

Hanna-Maria Pellinen

LIITE 1: LUETTELO DIGITAALIKUVISTA

Kuvat: H.-M. Pellinen 2018 / Oy Sigillum Ab

Päänumero	Alano.	Pvm	Kohde	Aihe	Kuvaus-suunta
SKDG201910	1	2.12.	Lumparla	Päärakennuksen paikka ja kuistin betoniperusta.	Länsi
SKDG201910	2	4.12.	Lumparla	Päärakennuksen yksi oviaukko länsiseinällä ja kynnyks.	Länsi
SKDG201910	3	4.12.	Lumparla	Päärakennuksen takaseinän perustaa.	Pohjoinen
SKDG201910	4	4.12.	Lumparla	Kuten yllä, yksityiskohta takaseinän perustan betonikuoresta.	Pohjoinen
SKDG201910	5	4.12.	Lumparla	Päärakennuksen takaseinää ja väliseinää.	Koillinen
SKDG201910	6	4.12.	Lumparla	Päärakennuksen takaseinän eteläpuolta, taustalla kaivetaan koeojaa 3.	Pohjoinen
SKDG201910	7	4.12.	Lumparla	Vesiputkia päärakennuksen takana.	Lounas
SKDG201910	8	4.12.	Lumparla	Päärakennuksen eteläseinää/kaakkoisnurkkaa.	Itä
SKDG201910	9	4.12.	Lumparla	Päärakennuksen pohjoispuolta ja kuistin betoniperusta.	Lounas
SKDG201910	10	4.12.	Lumparla	Työkuva: Markus Kivistö tutkii päärakennuksen perustaa.	Etelä
SKDG201910	11	4.12.	Lumparla	Navetan perusta.	Koillinen
SKDG201910	12	4.12.	Lumparla	Aitan perustaa kallion reunalla.	Itä
SKDG201910	13	4.12.	Lumparla	Avoim betonikaivo päärakennuksen itäpuolella.	Länsi
SKDG201910	14	2.12.	Lumparla	Vanhan pihapiirin läpi kulkeva polku.	Pohjoinen
SKDG201910	15	2.12.	Lumparla	Pieni lampi tontin koillisnurkalla.	Lounas
SKDG201910	16	2.12.	Lumparla	Työkuva: koeojaa 1 kaivetaan.	Kaakko
SKDG201910	17	2.12.	Lumparla	Koeoja 1 kaivetaan rakennuksenperustan läpi.	Itä
SKDG201910	18	2.12.	Lumparla	Koeoja 1 eteläpuoli pohjaan kaivettuna, perusta ja talon sisäpuolella tulee vastaan kivitäyttöä.	Pohjoinen
SKDG201910	19	2.12.	Lumparla	Koeojan 1 keskivaiheille jäänyt rakennuksen eteläseinän perusta.	Koillinen
SKDG201910	20	2.12.	Lumparla	Koeojan 1 sijainti, taustalla kuppikallio.	Pohjoinen
SKDG201910	21	2.12.	Lumparla	Koeojan 1 pohjoispuoli rakennuksenperustan sisällä.	Pohjoinen
SKDG201910	22	2.12.	Lumparla	Vesi nousi nopeasti koeojassa 1.	Pohjoinen
SKDG201910	23	2.12.	Lumparla	Koeojan 1 eteläpäässä sijainnut paalukuoppa ja paalun jäännös.	Itä
SKDG201910	24	2.12.	Lumparla	Paalu lähikuvassa paikallaan.	Itä
SKDG201910	25	2.12.	Lumparla	Paalun katkelma ylösnostettuna.	-
SKDG201910	26	2.12.	Lumparla	Koeoja 1:n länsiprofiilia rakennuksenperustan sisäpuolella.	Itä
SKDG201910	27	2.12.	Lumparla	Koeoja 1, länsiprofiili, ojan eteläpuolen tiilimurskatäyttöä sisältänyt kohta.	Itä

SKDG201910	28	3.12.	Lumparla	Koeojan 2 itäpuoli.	Itä
SKDG201910	29	3.12.	Lumparla	Koeojan 2 länsipuoli	Itä
SKDG201910	30	3.12.	Lumparla	Tummempi likamaaläikkä koeojan 2 keskivaiheilla.	Itä
SKDG201910	31	3.12.	Lumparla	Koeojan 2 pohjoisprofiili tumman likamaan ja päärakennuksen perustakivannon leikkauksen kohdalla.	Etelä
SKDG201910	32	3.12.	Lumparla	Koeoja 2, pohjoisprofiili, keskiosa.	Etelä
SKDG201910	33	3.12.	Lumparla	Koeoja 2, pohjoisprofiili, länsiosa.	Etelä
SKDG201910	34	3.12.	Lumparla	Koeojan 2 sijainti, oja päättyy rakennuksen perustakuopan tultua esiin.	Länsi
SKDG201910	35	4.12.	Lumparla	Koeojaa 3 kaivetaan kallion reunasta kohti itää.	Kaakko
SKDG201910	36	4.12.	Lumparla	Koeojan 3 länsipuoli.	Itä
SKDG201910	37	4.12.	Lumparla	Koeojan 3 itäpuoli, rakennuksen kivijalkaa tulee esille.	Länsi
SKDG201910	38	4.12.	Lumparla	Koeojan 3 kivijalka eli R08.	Länsilounas
SKDG201910	39	4.12.	Lumparla	Koeojan 3 pohjoisprofiili, ojan länsipää.	Etelä
SKDG201910	40	4.12.	Lumparla	Koeojan 3 pohjoisprofiili, keskiosa.	Etelä
SKDG201910	41	4.12.	Lumparla	Koeojan 3 pohjoisprofiili ja kivijalan R08 länsipuoli.	Etelä
SKDG201910	42	4.12.	Lumparla	Koeojan 3 itäpää ja kivijalan kaakkoisnurkka.	Etelä
SKDG201910	43	4.12.	Lumparla	Koeojan 3 itäpää laajennettuna, kivijalan kaakkoisnurkka näkyvissä.	Etelä
SKDG201910	44	4.12.	Lumparla	Koeojan 3 laajennus, kivijalan kaakkoisnurkan itäpuoli, jonka välistä on vedetty vesiputki.	Itä
SKDG201910	45	4.12.	Lumparla	Koeojaa 3 peitetään, keskellä taustalla näkyy talolle johtava puistokuja, jonka alkupäässä on portinpylväät.	Luode
SKDG201910	46	6.12.	Lumparlan löydöt, KO 1	Pienen nisäkkään leukaluu.	-
SKDG201910	47	6.12.	Lumparlan löydöt, KO 1	Tahkokivi	-
SKDG201910	48	6.12.	Lumparlan löydöt, KO 1	Hevosenkengän puolikas ja hevosenkengän naula.	-
SKDG201910	49	6.12.	Lumparlan löydöt, KO 1	Rautahelaa ja hevosenkengännaula.	-
SKDG201910	50	6.12.	Lumparlan löydöt, KO 1	Vyönsolki, jossa on kiinni nahkavyön pätkä.	-
SKDG201910	51	6.12.	Lumparlan löydöt, KO 1	Fajanssikupin paloja, lautasen pala, purkki ja toisen kupin pala, ainakin osin Arabiaa.	-
SKDG201910	52	6.12.	Lumparlan löydöt, KO 3	Kukkakoristeisen posliinikupin reunapala.	-
SKDG201910	53	6.12.	Lumparlan löydöt, KO 3	Punasavikeramiikkaa, jossa uurrettua kukkakuviota, lasite kulunut pois, oik. harmaasavikeramiikan pala.	-
SKDG201910	54	6.12.	Lumparlan löydöt, KO 1	Vaaleanvihreää ikkunalasia, vihreää ja tummanvihreää astialasia.	-
SKDG201910	55	6.12.	Lumparlan löydöt, KO 1	Kirkas lasipuikko, jossa pallomainen pää, hopeaväriä sisällä.	-

SKDG201910	56	6.12.	Lumparlan löydöt, KO 1	Pieni kirkas apteekkipullo ja ruskean pullon suuosa.	-
SKDG201910	57	6.12.	Lumparlan löydöt, KO 1	Soikea silmälasin linssi, lähelle suurentava.	-
SKDG201910	58	6.12.	Lumparlan löydöt, KO 1	Puolikas sinisestä lasihelmestä.	-
SKDG201910	59	6.12.	Lumparlan löydöt, KO 1	Vihreä lasipullo.	-
SKDG201910	60	6.12.	Lumparlan löydöt, KO 1	Nahkasaappaan kenkäosa, erillinen varsi irronnut.	-

LIITE 2: DIGITAALIKUVAT

SKDG201910:2 ja 3 Vas. päärakennuksen sisäänkäynti ja kynnyks, oik. rak. takaseinälinjaa.

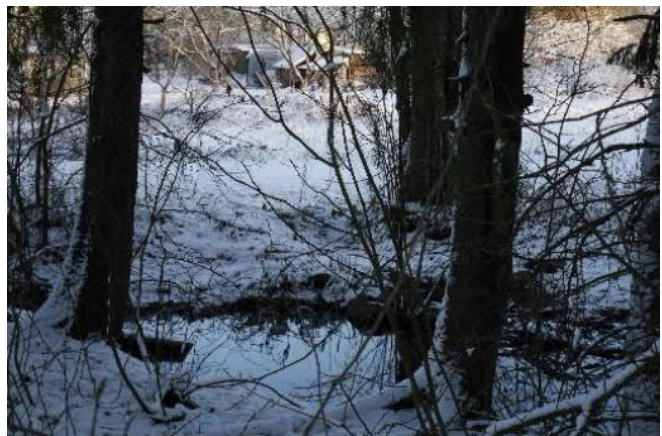
SKDG201910:4 ja 5 Yksityiskohta päärakennuksen takaseinän perustan betonoinnista, oik. väliseinää.

SKDG201910:7 Putki päärakennuksen itäseinän eli takaseinän vierellä.

SKDG201910:11 Vas. navetan perustaa, oik. aitan perustaa kallion reunalla.

SKDG201910:13 Betonikaivo päarakennuksen itäpuolella ja pieni lampi tontin koillisnurkalla.

SKDG201910:16 ja 17 Koeojaa 1 kaivetaan, oik. koeoja kaivetaan rakennuksenperustan eteläpuolelta läpi.

SKDG201910:20 ja 22 Koeojan 1 sijainti, taustalla kuppikallio, oik. oja melkein kaivettuna, pohjoisesta.

SKDG201910:19 Koeoja 1 ja piharakennuksen kiviperustaa.

SKDG201910:26 Koeojan 1 länsiprofiili rakennuksen pohjan sisällä.

SKDG201910:27 Koeojan 1 länsiprofiili, ojan eteläpuolen tiilimurskainen purkujätealue (rakennuksen pohjan ulkopuolella).

SKDG201910:23-25 Paalunsija ja -jäänös koeojan 1 eteläpäässä ja paalunjäänös nostettuna.

SKDG201910:28 ja 29 Koeija 2, vas. itäpuoli, oik. länsipuoli.

SKDG201910:31 Koeijan 2 pohjoisprofiilia ja ojan pohjaa sen itäpuolella, jossa on muuta likamaata tummempi alue, joka katkeaa päärakennuksen verannan betoniperustaa varten tehdyn kaivannon soralla täytettyyn kuoppaan. Profiilissa raja tumman, likaisen savimaan ja ylempien täyttöhiekkakerrosten välillä on selkeästi erottuva.

SKDG201910:32 Koeoja 2, pohjoisprofiilin keskiosa, likaisen savimaan päällä on usempi hiekkatäyttökerros.

SKDG201910:33 Koeoja 2, pohjoisprofiilin länsiosa.

SKDG201910:34 Koeojan 2 itäpuoli kaivettiin kohti päärakennuksen perustaa.

SKDG201910:35 Koeojaa 3 kaivetaan kallionreunasta ja ohi päärakennuksen näkyvän kivijalan. Kallio tulee vastaan paikoin jo puolen metrin syvyydellä.

SKDG201910:36 ja 37 Koeoja 3, vas. länsipuoli ja oik. itäpuoli, josta paljastui kiviperustaa.

SKDG201910:39 Koeojan 3 pohjoisprofiili länsipäässä.

SKDG201910:40 Koeojan 3 pohjoisprofiili keskivaiheilla.

SKDG201910:41 Koeojan 3 pohjoisprofiili itäpuolella ja kiviperustan länsipäässä.

SKDG201910:42 Koeojan 3 pohjoisprofiili itäpäässä, kiviperustan nurkalla ennen laajennusta.

SKDG201910: Koejasta 3 paljastuneen kiviperustan eteläpuoli.

SKDG201910: Koeijan 3 kiviperustan kaakkoisnurkka, josta kiviperusta kääntyy kohti pohjoista ja maan pinnalle näkyvää viimeisen päärakennuksen perustaa.

SKDG201910:44 Koeoja 3, kivijalan kaakkoisnurkan itäisivua, josta on joskus rakentamisen jälkeen vedetty vesijohto taloon.

SKDG201910:45 Koeojaa 3 peitetään. Keskellä taustalla näkyy talolle johtanut puistokäytävä.

SKDG201910:46 ja 47. Leukaluu ja tahkokivi.

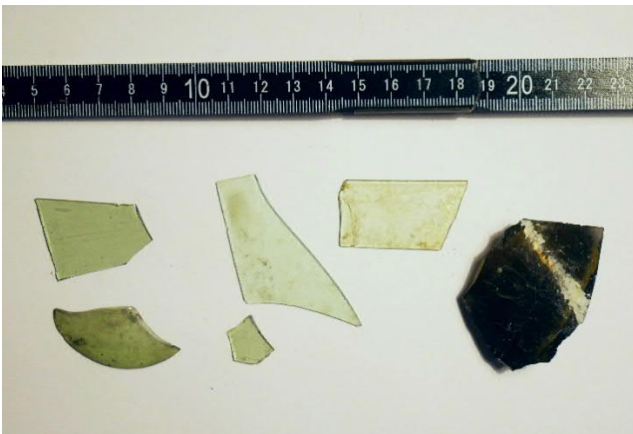
SKDG201910:48 ja 49. Hevosenkengän puolikas, hevosenkengännaula, vahvikerauta sekä toinen hevosenkengännaula.

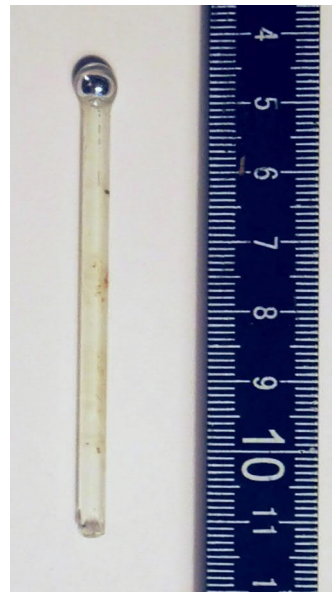
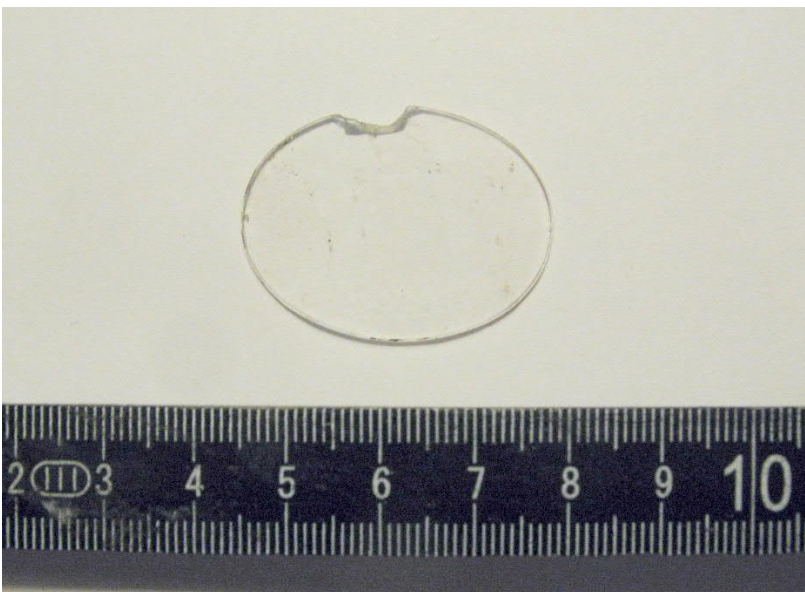
SKDG201910:50 ja 53. Vyönsolki ja siinä kiinni nahkavyön katkelma, oik. kasviaiheilla koristellun punasaviastian pala, josta lasitteet kuluneet pois, harmaasavikeramiikan pala.

SKDG201910:51,52 ja 58. Arabian fajanssia ja posliinia, posliinisen kukkakoristeisen kahvikupin reunapala, sinisen lasihelmen puolikas. Kaksi viimeksi mainittua poikkeuksellisesti koejasta 3.

SKDG201910:54 ja 56. Vaaleanvihreää ikkunalasia, vihreää ja tummanvihreää astialasia, pieni kirkas apteekkipullo, ruskean pullon suuosa.

SKDG201910:57 ja 55. Silmälasin linssi (suurentava lukulasi), lasitikku hopeanvärisellä (elo?)hopeapäällä.

SKDG201910:59 ja 60. Saappaan kenkäosa ja vihreä lasipullo.

LIITE 3: YKSIKÖLUETTELO

Yksikkö	M01
Kerros/rakenne	Maakerros
Alue	Koko alue
Sijainti	Koeajat 1-3, koeajassa 2 heikompana
Kuvaus	Pintamulta / humus
Suhde muihin yksiköihin	Muiden yksiköiden päällä
Löydöt	-
Näytteet	-
Valokuvat	Lähes kaikki kuvat
Kartat	Kaikki liitteen 4 profiilikartat

Yksikkö	M02
Kerros/rakenne	Maakerros
Alue	Koeajat 2 ja 3
Sijainti	Lähes kauttaaltaan em. koeajissa.
Kuvaus	Paikalle tuotua hiekkatäyttöä, jonka paksuus vaihtelee (ks. kartta).
Suhde muihin yksiköihin	M01 alla ja M03 päällä.
Löydöt	-
Näytteet	-
Valokuvat	SKDG201910:28-29, 31-33,39-42
Kartat	Koeajien 2 ja 3 profiilikartat

Yksikkö	M03
Kerros/rakenne	Maakerros
Alue	Koeaja 2
Sijainti	Koeajan keskiosa ja länsipuoli.
Kuvaus	Mullansekainen tumma savimaa.
Suhde muihin yksiköihin	Täyttöhiekan M02 alla ja pohjasaven M04 päällä.
Löydöt	Ks. poistetut löydöt

Näytteet	-
Valokuvat	SKDG201910:31-33
Kartat	

Yksikkö	M04
Kerros/rakenne	Maakerros
Alue	Koko alue
Sijainti	Muiden maayksiköiden alla.
Kuvaus	Harmaa pohjasavi
Suhde muihin yksiköihin	Alin maayksikkö.
Löydöt	-
Näytteet	-
Valokuvat	SKDG201910:21-24, 29, 36
Kartat	

Yksikkö	L05
Kerros/rakenne	Leikkaus
Alue	Koeoja 2
Sijainti	Koeojan itäpuoli.
Kuvaus	Päärakennuksen verannan betonijalustan kaivukuoppa.
Suhde muihin yksiköihin	M01 alla, mutta leikannut muut yksikön pohjasaveen saakka.
Löydöt	-
Näytteet	-
Valokuvat	SKDG201910:28, 31
Kartat	

Yksikkö	M06
Kerros/rakenne	Maakerros
Alue	Koeoja 2
Sijainti	Koeojan keskiosa.
Kuvaus	Hyvin tumman maan läikkä.
Suhde muihin yksiköihin	M03 likamaan sisällä.
Löydöt	-

Näytteet	-
Valokuvat	SKDG201910:29-31
Kartat	

Yksikkö	M07
Kerros/rakenne	Maakerros
Alue	Koeoja 3
Sijainti	Laajalla alueella koeojan keskiosassa.
Kuvaus	Tumma lannansekainen savi, jossa on puusilppua.
Suhde muihin yksiköihin	M02 täyttöhiekkan alapuolella, osin samassa tasossa kuin M03 savinen likamaa, myös tämän päällä. (Koeojan 2 M06 saattaa olla samanlaista maata.)
Löydöt	Ks. poistetut löydöt.
Näytteet	-
Valokuvat	SKDG201910:40-41
Kartat	

Yksikkö	R08
Kerros/rakenne	Rakenne
Alue	Koeoja 3
Sijainti	Koeojan itäpäässä
Kuvaus	Kivijalkaa, rakennuksen eteläseinää, kaakkoisnurkka ja tästä pohjoiseen lähtevä seinälinja.
Suhde muihin yksiköihin	Tuli esille pintamullan alta, osin täyttöhiekasta, kaivettuna pohjasaveen M04 saakka.
Löydöt	-
Näytteet	-
Valokuvat	SKDG201910:37-38, 41-44
Kartat	

Yksikkö	R09
Kerros/rakenne	Rakenne
Alue	Koeoja 1
Sijainti	Koeojan eteläpäädyssä, kaakkoisnurkassa.
Kuvaus	Katkennut puupaalu, hyvin laho, halk. 20 cm, korkeus noin 30 cm.
Suhde muihin yksiköihin	Likamaan alla, harmaassa savessa (M+4)
Löydöt	-

Näytteet	On
Valokuvat	SKDG201910:23-25
Kartat	

Yksikkö	M10
Kerros/rakenne	Maayksikkö
Alue	Koeoja 1
Sijainti	Koeojan eteläpuoli
Kuvaus	Tiilimurskakerros/purkujätekerros
Suhde muihin yksiköihin	Likamaan sisällä
Löydöt	-
Näytteet	-
Valokuvat	SKDG201910:
Kartat	

Yksikkö	R11
Kerros/rakenne	Rakenne
Alue	Koeoja 1
Sijainti	Koeojan keskikohta.
Kuvaus	Kiviperusta
Suhde muihin yksiköihin	Ulottuu pintamullasta (M01) pohjasaveen (M04).
Löydöt	-
Näytteet	-
Valokuvat	
Kartat	

Yksikkö	R12
Kerros/rakenne	Mahdollinen rakenne
Alue	Koeoja 1
Sijainti	Koeojan pohjoispuoli
Kuvaus	Kaksi kookasta kiveä, joiden välissä oli pienempiä kiviä ja tiilenpalasia.
Suhde muihin yksiköihin	Pintamullan M01 alla, likamaan keskellä.
Löydöt	-

Näytteet	-
Valokuvat	
Kartat	

Yksikkö	L13
Kerros/rakenne	Leikkaus
Alue	Koeoja 1
Sijainti	Koeojan pohjoispää
Kuvaus	Rakennuksen pohjan sisäpuolelle kaivettu jätekuoppa.
Suhde muihin yksiköihin	M01 alla, kaivettu pohjasaveen M04 saakka.
Löydöt	Ks. poistetu löydöt.
Näytteet	-
Valokuvat	
Kartat	

LIITE 4: KARTAT